

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα

Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:1404Α

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ:1. Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
2. Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών
Βερανζέρου 31- 10432 Αθήνα
Email: eoty@otenet.gr
3. Πανελλήνιο Σύνδεσμο Τυφλών
Βερανζέρου 31- 10432 Αθήνα
Email : pab@otenet.gr

ΘΕΜΑ: Αίτημα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελλήνιου Συνδέσμου Τυφλών προς τον κ. Πρωθυπουργό για παρέμβασή του προς επίλυση απαριθμούμενων προβλημάτων και αδιεξόδων που αφορούν στους τυφλούς, ανά κατηγορία θεματολογίας των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργείων.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. **3629/06-09-2021 Αναφορά.**

Σε απάντηση του παραπάνω σχετικού, με το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Κυριάκο Βελόπουλο το με αρ. πρωτ.1289/361/9-7-2021 υπόμνημα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελλήνιου Συνδέσμου Τυφλών και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Σε ό,τι αφορά ζητήματα **προσλήψεων τυφλών τηλεφωνητών και δικηγόρων**, σας ενημερώνουμε ότι με την παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4440/2016 προβλέφθηκε ότι η προκήρυξη θέσεων τυφλών τηλεφωνητών και δικηγόρων στον δημόσιο τομέα γίνεται εφεξής από το Α.Σ.Ε.Π. Επιπροσθέτως, στον ν. 4765/2021 (Α' 6) «Εκσυγχρονισμός του συστήματος προσλήψεων στον δημόσιο τομέα και ενίσχυση του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και λοιπές διατάξεις» και συγκεκριμένα στην παράγραφο 3 του άρθρου 6 του ανωτέρω νόμου προβλέφθηκε

ότι: «3. Οι φορείς του άρθρου 2 υποχρεούνται να προσλαμβάνουν: α) στο ογδόντα τοις εκατό (80%) των κενών θέσεων τηλεφωνητών και υπαλλήλων παροχής πληροφοριών, τυφλούς πτυχιούχους των σχολών εκπαίδευσης τυφλών τηλεφωνητών που υπάγονται στην εποπτεία των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων και κάθε άλλης δημόσιας αρχής, β) έναν δικηγόρο με αναπηρία, με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον, εφόσον απασχολούν περισσότερους από πέντε (5) δικηγόρους. Οι θέσεις της περ. β' προκηρύσσονται σύμφωνα με τις ισχύουσες περί δικηγόρων διατάξεις».

Β. Σε ό,τι αφορά ζητήματα κοινωνικής αλληλεγγύης και προστασίας, σας ενημερώνουμε πως σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 93 του ν. 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας – Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις» (Α' 85), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, χορηγείται από τον ΟΓΑ, νυν ΟΠΕΚΑ, στους ανασφάλιστους υπερήλικες και σε αυτούς που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, **επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφαλιστών Υπερηλίκων**, εφόσον πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

α. Έχουν συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας τους.

β. Δεν λαμβάνουν ή δεν δικαιούνται να λάβουν σύνταξη από το εξωτερικό ή οποιαδήποτε ασφαλιστική ή προνοιακή παροχή από την Ελλάδα, μεγαλύτερη από το κατωτέρω στην παράγραφο 3 πλήρες ποσό του επιδόματος (ήτοι 360 € μηνιαίως).

Σε περίπτωση που η κατά τα ανωτέρω σύνταξη ή παροχή από δημόσιο φορέα που λαμβάνουν είναι μικρότερη από το επίδομα, δικαιούνται το ποσό της διαφοράς που προκύπτει μετά την αφαίρεση του ποσού της σύνταξης ή παροχής που λαμβάνουν από το επίδομα. Αν το ποσό που προκύπτει είναι μικρότερο από είκοσι (20) ευρώ δεν καταβάλλεται το επίδομα.

Σε περίπτωση μεταβολής του ποσού της σύνταξης ή της παροχής που λαμβάνουν από το εξωτερικό ή την Ελλάδα, αντίστοιχα, οι δικαιούχοι υποχρεούνται να το δηλώσουν αμέσως, προκειμένου να τροποποιηθεί αναλόγως το ποσό του επιδόματος.

Για όσους λαμβάνουν σύνταξη ή άλλη παροχή από οποιοδήποτε φορέα του εξωτερικού, η νομισματική ισοτιμία λαμβάνεται υπόψη την 1η εργάσιμη ημέρα του έτους κατά τη χορήγηση, την επαναχορήγηση ή την τροποποίηση του ποσού της παροχής που λαμβάνουν από τον αρμόδιο για την καταβολή αυτής φορέα, λόγω αλλαγής του ποσού της σύνταξης που λαμβάνουν από τον φορέα του εξωτερικού.

γ. Διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα δεκαπέντε (15) συνεχόμενα έτη πριν από την υποβολή της αίτησης για τη λήψη του επιδόματος ή δεκαπέντε (15) έτη μεταξύ του 17ου και του 67ου έτους της ηλικίας τους, εκ των οποίων τα δέκα (10) συνεχόμενα πριν από την υποβολή της αίτησης και εξακολουθούν να διαμένουν στην Ελλάδα και μετά τη λήψη της παροχής.

δ. Το ποσό του επιδόματος καταβάλλεται πλήρες ή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περίπτωση β' της παρ. 1 για όσους πληρούν αθροιστικά τα ανωτέρω κριτήρια και έχουν συμπληρώσει στη χώρα τουλάχιστον τριάντα πέντε (35) πλήρη έτη διαμονής και μειώνεται κατά 1/35 για κάθε ένα (1) έτος που υπολείπεται των τριάντα πέντε (35) ετών διαμονής στη χώρα.

ε. Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημά τους, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων είκοσι (4.320) ευρώ ή, στη περίπτωση εγγάμων, το συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των οκτώ χιλιάδων εξακοσίων σαράντα (8.640) ευρώ.

στ. Εξαιρούνται της παροχής οι μοναχοί/ες, οι οποίοι διαμένουν σε Ιερές Μονές και συντηρούνται από αυτές και όσοι εκτίουν ποινή στερητική της ελευθερίας.

ζ. Εξαιρούνται επίσης οι ανασφάλιστοι υπερήλικες και αυτοί που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, εφόσον ο/η σύζυγος λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή μεγαλύτερη από την παροχή.

Στο εισόδημα δεν υπολογίζονται:

α. Οι οικονομικές ενισχύσεις που χορηγούνται σε άτομα με αναπηρίες λόγω της αναπηρίας τους.

β. Το διατροφικό επίδομα που χορηγείται στους πάσχοντες από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου και στους μεταμοσχευμένους.

γ. Το επίδομα ανεργίας.

δ. Η διατροφή που καταβάλλεται σε ανήλικο τέκνο με δικαστική απόφαση ή με συμβολαιογραφική πράξη ή με ιδιωτικό έγγραφο.

Η συνολική φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας του αιτούντος, σύμφωνα με τα ανωτέρω το επίδομα δεν μπορεί να υπερβαίνει στο σύνολο της το ποσό των ενενήντα χιλιάδων (90.000) ευρώ.

Το τεκμήριο αντικειμενικής δαπάνης της κινητής περιουσίας του αιτούντος (επιβατικά ΙΧ, ΜΧ αυτοκίνητα ή και δίκυκλα) δεν μπορεί να υπερβαίνει στο σύνολό της, το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ.

Το πλήρες ποσό του μηνιαίου επιδόματος ανέρχεται σε τριακόσια εξήντα (360) ευρώ και αναπροσαρμόζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 14 του ως άνω νόμου, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Για τη χορήγησή του, απαιτείται υποβολή εκ μέρους του αιτούντα των απαιτούμενων δικαιολογητικών, όπως αυτά ορίζονται στην αριθμ. Φ10034/24237/655/29-7-2016 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 2401).

Σε ό,τι αφορά το αίτημα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών για τη λειτουργία Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων (γηροκομείων) **αποκλειστικά για τυφλούς** τουλάχιστον στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη, σας γνωρίζουμε ότι οι Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.) που λειτουργούν ανά την επικράτεια αποτελούν προνοιακά Ιδρύματα που παρέχουν υπηρεσίες κλειστής φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα (αυτοεξυπηρετούμενα ή μη) και ιδρύονται είτε από ιδιώτες (κερδοσκοπικού χαρακτήρα) είτε από φιλανθρωπικά Σωματεία, Ιδρύματα ή την εκκλησία ως ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, είτε από τους Δήμους ως δημοτική ΝΠΔΔ.

Η εισαγωγή των ενδιαφερομένων στις Μ.Φ.Η. γίνεται βάσει του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας που καταρτίζεται από την Διοίκηση της κάθε μονάδας και διέπει την λειτουργία αυτής.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός λειτουργίας υποβάλλεται ως απαραίτητο στοιχείο στην οικεία Περιφέρεια για την έκδοση άδειας λειτουργίας κάθε Μ.Φ.Η. σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 παρ. 1.3 της αριθμ. Π1γ/81551/2007 (Β' 1136) Υπουργικής Απόφασης, με την οποία καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αδειοδότησης των Μ.Φ.Η. κερδοσκοπικού και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Αναφορικά με το ζήτημα των **κατόχων πτυχίων ΤΕΙ**, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων επεξεργάζεται σχέδιο ΚΥΑ με την οποία τροποποιείται το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο, έτσι ώστε να μπορούν να εντάσσονται στην κατηγορία των επιστημόνων που αποδεδειγμένα ασκούν την επιστήμη τους, σύμφωνα με το πτυχίο τους και να λαμβάνουν το ποσό των 697€ ανά μήνα.

Αναφορικά με το πρόγραμμα του **Προσωπικού Βοηθού για Άτομα με Αναπηρία**, σας γνωστοποιούμε πως συμπεριλαμβάνεται στο Νομοσχέδιο με τίτλο

«Πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών κακοποίησης και παραμέλησης ανηλίκων, Πρόγραμμα «Κυψέλη» για την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, διατάξεις για την προώθηση της αναδοχής και της υιοθεσίας, «Προσωπικός Βοηθός για τα Άτομα με Αναπηρία» και άλλες διατάξεις», που ψηφίστηκε από τη Βουλή την Πέμπτη 30 Σεπτεμβρίου 2021. Όπως έχει ανακοινωθεί ήδη, και περιλαμβάνεται και στις διατάξεις του εν λόγω Νομοσχεδίου, δικαιούχοι της υπηρεσίας είναι τα άτομα με αναπηρίες ανεξαρτήτως τύπου αναπηρίας. Οι αποδέκτες των υπηρεσιών δεν στερούνται καμία άλλη παροχή ή υπηρεσία που ήδη λαμβάνουν και δεν αποκλείονται από το πρόγραμμα εξ' αιτίας αυτών.

Ως προς το ζήτημα που τίγεται στην ως άνω Επιστολή για τα **άτομα που λαμβάνουν σύνταξη θανόντος γονέα ή τμήμα αυτής**, αυτή αφορά τους δικαιούχους του προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης βαριάς αναπηρίας και όχι αυτούς του προγράμματος οπτικής αναπηρίας – αναπηρίας όρασης. Άλλωστε, το θέμα της υπό στοιχεία Π3α/Φ.32/3226/13-09-2001 Εγκυκλίου που αναφέρεται και στο ερώτημα είναι «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος βαριάς αναπηρίας». Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που η σύνταξη, προσαύξηση ή άλλου τύπου οικονομική ενίσχυση χορηγείται για την αναπηρία και δεν υπερβαίνει το ποσό που αντιστοιχεί στο επίδομα βαριάς αναπηρίας (313€), το επίδομα εξακολουθεί να χορηγείται ολόκληρο, ενώ αν το υπερβαίνει δεν περικόπτεται κατά το ήμισυ, αλλά διακόπτεται.

Οι δικαιούχοι του προγράμματος αναπηρίας όρασης λαμβάνουν το ποσό των 362€ ανά μήνα είτε είναι έμμεσα ασφαλισμένοι είτε συνταξιούχοι. Το ποσό των 697€ ανά μήνα το λαμβάνουν, μεταξύ άλλων, και παιδιά με οπτική αναπηρία που είτε φοιτούν σε σχολεία ή φιλοξενούνται σε οικοτροφεία του ΚΕΑΤ είτε όχι.

Δεν καθίσταται σαφές στο σχετικό ερώτημα σε ποιες κατηγορίες ατόμων με οπτική αναπηρία έχει γίνει περικοπή του επιδόματος από τον ΟΠΕΚΑ, λόγω λήψης σύνταξης θανόντος γονέα ή τμήματος αυτής.

Σχετικά με τον **Οργανισμό του Κ.Ε.Α.Τ.**, σας ενημερώνουμε πως η παρούσα Κυβέρνηση και η παρούσα διοίκηση του Κ.Ε.Α.Τ. ανταποκρίθηκαν στο πάγιο και χρόνιο αίτημα περί τροποποίησης του Οργανισμού του Κέντρου, η οποία αποτελεί αντικείμενο εργασίας για το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και το Κέντρο, και αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα.

Γ. Σε ό,τι αφορά σε ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης και συνταξιοδοτικά, σας γνωστοποιούμε τα παρακάτω:

Σχετικά με το **πόρισμα της Επιτροπής** για την ενοποίηση των κανόνων συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας (άρθρ.11 ν. 4387/2016), με την αρ. 43954/26.6.2021 Απόφαση έχει συγκροτηθεί Ομάδα Εργασίας αποτελούμενη από εμπειρογνώμονες και εκπροσώπους η οποία ήδη α) συγκεντρώνει όλη την εφαρμοστέα από κάθε ενταχθέντα φορέα νομοθεσία για τη χορήγηση σύνταξης αναπηρίας β) διερευνά την εφαρμογή της στην πράξη από τον κάθε ενταχθέντα στον e-ΕΦΚΑ, καθώς και γ) τον ενιαίο τρόπο υγειονομικής κρίσης και τον ενιαίο τρόπο αποτύπωσής της στις γνωματεύσεις των διαφορετικών υγειονομικών επιτροπών (ΚΕΠΑ, ΑΣΥΕ, ΑΝΥΕ) . Με βάση όλα τα ανωτέρω αλλά και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις των διαφόρων προτάσεων, και του Πορίσματος της Επιτροπής του Φεβρουαρίου 2017, θα εκδώσει νέο Πόρισμα – που είναι αναγκαίο - καθότι το πρώτο πόρισμα δεν περιελάμβανε τα θέματα των συντάξεων ανικανότητας του Δημοσίου - με σκοπό την ενοποίηση του θεσμικού πλαισίου χορήγησης αναπηρικών/συντάξεων ανικανότητας σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν.4387/2016.

Σχετικά με την **εναρμόνιση ιδιωτικού και δημόσιου Τομέα ως προς το θέμα λήψης δώρων** και την επαναφορά των κύριων συντάξεων στα επίπεδα του Δεκεμβρίου 2011, με το ν.4093/2012 καταργήθηκαν τα επιδόματα και δώρα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδείας για τους συνταξιούχους όλων των πρώην φορέων και του Δημοσίου.

Κατ' εξαίρεση ρητών διατάξεων του ίδιου νόμου, όπως προστέθηκαν και τροποποιήθηκαν με το ν.4111/2013, εξακολουθούν να καταβάλλονται επιμεριζόμενα σε δωδεκάμηνη βάση προσαυξάνοντας τη μηνιαία σύνταξη: α) τα δώρα εορτών και το επίδομα αδείας της σύνταξης στους συνταξιούχους του δημοσίου με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω και β) τα δώρα εορτών και το επίδομα αδείας του εξωϊδρυματικού επιδόματος (και όχι της σύνταξης) στους συνταξιούχους όλων των λοιπών φορέων που λαμβάνουν το εξωϊδρυματικό επίδομα. Οι τυφλοί ανάπηροι συνταξιούχοι των λοιπών φορέων με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω επειδή δεν λαμβάνουν εξωϊδρυματικό επίδομα δεν έχουν προσαύξηση στη σύνταξή τους από δώρα εορτών και επίδομα αδείας.

Το συγκεκριμένο αίτημα για την εναρμόνιση των ισχυόντων διατάξεων των ν. 4093/2012 (Α' 222) και ν. 4111/2013 (Α' 18) για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας ιδιωτικού και δημόσιου τομέα αποτελεί αντικείμενο της Ομάδας Εργασίας, καθώς η

υιοθέτηση ενός τέτοιου μέτρου προϋποθέτει τη διακρίβωση και στάθμιση της οικονομικής επιβάρυνσης που συνεπάγεται για τον e-ΕΦΚΑ.

Σχετικά με τη **χορήγηση πλήρους εθνικής σύνταξης** ανεξάρτητα από το βαθμό αναπηρίας:

α) Στους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας με ποσοστό άνω του 80% και στους συνταξιούχους γήρατος με αιτία την αναπηρία (ν.612/1977) και διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν (στη προκειμένη περίπτωση τυφλοί εξ αμφοτέρων των οφθαλμών συνταξιούχοι οποιουδήποτε πρώην φορέα και παντελώς τυφλοί συνταξιούχοι του δημοσίου) χορηγείται το πλήρες ποσό της Εθνικής Σύνταξης (ίσο με 384 ευρώ) ανεξάρτητα χρόνου ασφάλισης.

β) Στους λοιπούς συνταξιούχους λόγω αναπηρίας εφαρμόζονται ενιαία οι μειώσεις στην Εθνική Σύνταξη. Πρώτα εφαρμόζεται η μείωση αναλόγως τα έτη ασφάλισης (με μέγιστη μείωση ποσοστού 10% = 38,4 για ασφάλιση έως 15 έτη) και μετά η μείωση ανάλογα με τη βαθμίδα αναπηρίας (μείωση 60%, 50%, ή 25% αντίστοιχα για ποσοστά αναπηρίας έως 50%, 50% - 66,99% και 67% - 79,99%).

Σχετικά με τη **χορήγηση επιδόματος απολύτου αναπηρίας** σε τυφλούς συνταξιούχους λόγω γήρατος ή αναπηρίας του πρ. ΝΑΤ., η εν λόγω κατηγορία, δηλαδή συνταξιούχοι ναυτικοί με πλήρη τύφλωση, εξακολουθούν και μετά την ίδρυση του e-ΕΦΚΑ, να καλύπτονται από τον «Οίκο Ναύτου» με την παροχή του μηνιαίου επιδόματος « οίκοι περίθαλψης ». Επίσης τα τυφλά παιδιά ασφαλισμένων του Οίκου Ναύτου δικαιούνται το μηνιαίο επίδομα « Οίκοι ενδιαίτησης και περίθαλψης » (άρθρ.15 π.δ. 894/1981).

Σχετικά με την **τροποποίηση του υπολογισμού της ανταποδοτικής σύνταξης** για τα άτομα που:

- συνταξιοδοτούνται με το ν.612/77 ή με διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν και λαμβάνουν το επίδομα απολύτου αναπηρίας και β) συνταξιοδοτούνται με το π.δ. 169/2007 και λαμβάνουν επίδομα ανικανότητας (δηλ. όλα τα άτομα που απολύονται από το δημόσιο λόγω ανικανότητας) έτσι ώστε οι συντάξιμες αποδοχές να υπολογίζονται όχι ως ο μέσος όρος των αποδοχών από το 2002 και εφεξής αλλά να ορίζονται ως οι αποδοχές του τελευταίου μήνα πριν από την συνταξιοδότηση.

Τόσο με τις διατάξεις του ν.4387/2016 όσο και με τις προηγούμενες διατάξεις ο προσδιορισμός των συντάξιμων αποδοχών για τον υπολογισμό της σύνταξης ήταν και είναι ενιαίος για όλους ανεξαιρέτα τους ασφαλισμένους.

Ο προνομιακός τρόπος υπολογισμού της σύνταξης των ανωτέρω ατόμων με αναπηρία αφορούσε και αφορά στα έτη ασφάλισης που λαμβάνονται υπόψη στη σύνταξη. Δηλαδή αντί των πραγματικών χρόνων ασφάλισης λαμβάνονται υπόψη 35 έτη ασφάλισης.

Σχετικά με τη **χορήγηση πλήρους σύνταξης στους τυφλούς δικαιούχους κατά άμεση προτεραιότητα και εντός εξαμήνου**, με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν.4778/2021(Α'26), στους ασφαλισμένους του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) οι οποίοι υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4670/2020 (Α'42) χορηγείται προκαταβολή έναντι της σύνταξης που δικαιούνται, από τη πρώτη ημέρα του επόμενου μήνα υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης έως το τέλος του μήνα έκδοσης προσωρινής απόφασης συνταξιοδότησης, ή ελλείψει αυτής, έως το τέλος του μήνα έκδοσης οριστικής απόφασης συνταξιοδότησης.

Σχετικά με **το θέμα της χορήγησης σύνταξης λόγω θανάτου του γονέα σε τέκνα με αναπηρία άνω του 67%** , σημειώνεται ότι τόσο σύμφωνα με την νομοθεσία που ίσχυε έως την 12.5.2016 όσο και από τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν.4387/2016 προστατεύονται τα παιδιά που πριν τη συμπλήρωση του οριζόμενου ορίου ηλικίας έχουν καταστεί ανάπηρα για κάθε βιοποριστική εργασία .

Η ανικανότητα για κάθε βιοποριστική εργασία πριν από τη συμπλήρωση του 24ου σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν.4387/2016 και, προκειμένου για θάνατο που έχει επέλθει από 13.5.2016, δικαιολογεί και τη συνέχιση καταβολής της σύνταξης θανάτου και μετά την συμπλήρωση του ανωτέρω ορίου ηλικίας .

Δεν προστατεύονται περιπτώσεις επέλευσης αναπηρίας μετά τη συμπλήρωση των ανωτέρω ορίων ηλικίας, γιατί πλέον δεν πρόκειται για τέκνα που προστατεύονται από την οικογένεια αλλά για ενήλικες οι οποίοι δεν μπορούν να έλκουν δικαίωμα συνταξιοδότησης από τους γονείς τους.

Επισημαίνεται επιπλέον ότι προκειμένου περί αμφοτεροπλεύρως ορφανών τέκνων με βαριές αναπηρίες, ασφαλισμένων των λοιπών – πλην δημοσίου φορέων, ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι προβλέψεις της παρ.5 του άρθρου 5 του ν.3232/2004 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 της παρ.3 του

ν.4075/2012 ήτοι δικαιούνται το σύνολο του ποσού της σύνταξης που ελάμβανε ο θανών συνταξιούχος ή εδικαιούτο ο θανών ασφαλισμένος με την προϋπόθεση να μην εργάζονται, να μην ασκούν κάποιο επάγγελμα ή να μη λαμβάνουν σύνταξη από δική τους εργασία.

Σχετικά με την **εξίσωση των κανόνων χορήγησης επιδομάτων στους τυφλούς συνταξιούχους του πρ. ΟΓΑ** με τους λοιπούς συνταξιούχους του e-ΕΦΚΑ και χορήγηση εξωιδρυματικού επιδόματος σε τυφλούς συνταξιούχους του πρ.ΟΓΑ ανεξάρτητα από την ηλικία συνταξιοδότησης, ο e-ΕΦΚΑ (ν.1140/1981, αρθρ. 42 παρ. 3 χορηγεί κατόπιν κρίσης των Υγειονομικών Επιτροπών (ΚΕ.ΠΑ) το επίδομα απολύτου αναπηρίας σε συνταξιούχους:

α) λόγω αναπηρίας του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης (με έναρξη λειτουργίας από 1.1.1998) του πρώην ΟΓΑ που τελούν διαρκώς σε κατάσταση που απαιτεί συνεχή επίβλεψη, συμπαράσταση και περιποίηση ετέρου προσώπου το ύψος του οποίου ανέρχεται σε 50% του ποσού της εκάστοτε σύνταξης και δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ποσό που αντιστοιχεί σε 25 έτη ασφάλισης στη 1η ασφαλιστική κλάση.

β) λόγω αναπηρίας που λαμβάνουν μόνο τη βασική σύνταξη του πρώην ΟΓΑ, εφόσον έχουν ποσοστό αναπηρίας 100% και τελούν διαρκώς σε κατάσταση που απαιτεί συνεχή επίβλεψη, συμπαράσταση και περιποίηση ετέρου προσώπου, το ύψος του οποίου ισούται με το ποσό που λαμβάνουν κάθε φορά οι τετραπληγικοί-παραπληγικοί και

γ) γήρατος του πρώην ΟΓΑ εφόσον είναι τυφλοί, το ύψος του οποίου είναι ίσο με την εκάστοτε μεγαλύτερη βασική σύνταξη του πρώην ΟΓΑ.

Συνεπώς για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης ισχύουν οι κανόνες που ισχύουν και για τους υπόλοιπους συνταξιούχους του e-ΕΦΚΑ ως προς τις προϋποθέσεις χορήγησης του επιδόματος απολύτου αναπηρίας.

Η τυφλότητα δεν αποτελεί πάθηση που δίνει δικαίωμα στην παροχή του εξωιδρυματικού επιδόματος για κανέναν συνταξιούχο του e-ΕΦΚΑ άρα ούτε και για τους συνταξιούχους του πρ.ΟΓΑ. Οι συνταξιούχοι γήρατος συμπεριλαμβανομένων και του πρ.ΟΓΑ, εφόσον είναι τυφλοί δικαιούνται το επίδομα απολύτου αναπηρίας.

Όσον αναφορά το αίτημα σχετικά με την **παρακράτηση ασφαλιστικών εισφορών ύψους 6% για υγειονομική περίθαλψη**, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Μετά την σύσταση του e-ΕΦΚΑ με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν.4387/2016 ορίζεται με ενιαίο τρόπο ο υπολογισμός των εισφορών υγειονομικής περίθαλψης των συνταξιούχων του e-ΕΦΚΑ που καλύπτονται για παροχές υγειονομικής περίθαλψης σε είδος από τον ΕΟΠΥΥ αντικαθιστώντας τις διατάξεις της παρ.31 του άρθρου 1 του ν.4334/2015 (Α,80) η οποία αναριθμήθηκε σε παρ. 30 με την παρ.2 της Υποπαραγράφου Ε.2 του άρθρου 2 του ν.4336/2015(Α,94).

Με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν.4670/2020 (Α,43) αντικαταστάθηκε το άρθρο 44 του ν.4387/2016 (Α,850 και προστέθηκε τρίτο εδάφιο στην περ. α της παρ.30 του άρθρου 1 του ν.4334/2015(Α,80) με το οποίο ορίζεται ότι στους δικαιούχους σύνταξης που συγχρόνως λαμβάνουν εξωδρυματικό επίδομα, ή απολύτου αναπηρίας, ή τυφλότητας δεν υπολογίζεται εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί των ανωτέρω επιδομάτων .

Ειδικότερα από 1-7-2016 η εισφορά υγειονομικής περίθαλψης υπέρ του ΕΟΠΥΥ για παροχές ασθένειας σε είδος καθορίζεται σε ποσοστό 6% και υπολογίζεται επί του καταβαλλόμενου ποσού κύριας και επικουρικής σύνταξης αφού αφαιρεθούν τα ποσά που αντιστοιχούν στην Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και στην Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης.

Σε περίπτωση συρροής περισσότερων της μιας κύριων ή επικουρικών συντάξεων στο ίδιο πρόσωπο, το ως άνω ποσοστό ύψους 6% υπολογίζεται επί του αθροίσματος των καταβαλλόμενων κύριων ή επικουρικών συντάξεων ανεξαρτήτως κατηγορίας.

Μετά την ισχύ του ανωτέρω νόμου ο υπολογισμός της εισφοράς για υγειονομική περίθαλψη γίνεται με ενιαίο τρόπο σε όλους τους συνταξιούχους ανεξαρτήτως ποσού και κατηγορίας συντάξεως με εξαίρεση τους δικαιούχους σύνταξεως που συγχρόνως λαμβάνουν και εξωδρυματικό επίδομα, ή επίδομα απολύτου αναπηρίας, ή τυφλότητας δεν υπολογίζεται σε παρακράτηση εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί των ανωτέρω επιδομάτων από τον Μάρτιο του 2020 και εφεξής.

Σχετικά με το αίτημα για **χορήγηση επικουρικών συντάξεων βάσει των διατάξεων του ν.612/1977 και χορήγηση επιδόματος απολύτου αναπηρίας**, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 96 του ν.4387/2016, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 44 του ν.4670/2020 «Από 13.5.2016 ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. χορηγεί αποκλειστικά την επικουρική σύνταξη, όπως ρυθμίζεται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού και καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη. Από την ίδια ως άνω ημερομηνία οι διατάξεις που προβλέπουν κατώτατα

όρια επικουρικών συντάξεων ή χορήγηση άλλων παροχών ή επιδομάτων καταργούνται και η χορήγηση της επικουρικής σύνταξης γίνεται αποκλειστικά με τους όρους του παρόντος.» Ως εκ τούτου, η ισχύουσα νομοθεσία δεν προβλέπει τη χορήγηση οποιουδήποτε επιδόματος από το Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ για τις συντάξεις που αφορούν σε αιτήσεις από 01/01/2015 και μετά.

Σημειώνεται ότι, κύριος σκοπός της θέσπισης των εν λόγω διατάξεων ήταν η αντιμετώπιση των συσσωρευμένων ελλειμμάτων του πρ. Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του πρ. ΕΤΕΑΕΠ σήμερα Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ και ο καθορισμός των συνταξιοδοτικών παροχών του με βάση την αρχή της ανταποδοτικότητας καθόσον εφαρμόζεται το διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση.

Με το δεδομένο ότι, οι διατάξεις που αφορούν στον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης (άρθρο 96) και στην αύξηση εισφορών επικουρικής ασφάλισης για μια εξαετία (άρθρο 97) αφορούν όλους τους ασφαλισμένους και συνταξιούχους του εν λόγω Κλάδου, η ενδεχόμενη τροποποίηση της ανωτέρω αναφερόμενης διάταξης για την συγκεκριμένη κατηγορία ασφαλισμένων, θα διατάρασσε την ισορροπία του εν λόγω συστήματος το οποίο σχεδιάστηκε με σκοπό την προστασία των μεσαίων και χαμηλότερων συντάξεων αλλά και την αποκατάσταση της αρχής της αναλογικότητας εισφορών-παροχών και θα δημιουργούσε ανάλογες απαιτήσεις και προσδοκίες και σε άλλες κατηγορίες ευπαθών ομάδων από την προνομιακή αυτή αντιμετώπιση.

Σχετικά με το αίτημα για **εξαίρεση των τυφλών συνταξιούχων από την κατάργηση της προσωπικής διαφοράς των επικουρικών συντάξεων**, με το άρθρο 44 του ν.4670/2020 αντικαταστάθηκε το άρθρο 96 του ν.4387/2016, σε συμμόρφωση με τις 1889/2019 και 1890/2019 αποφάσεις της Ολομέλειας του ΣΤΕ. Σύμφωνα με την παρ. 4 του εν λόγω άρθρου, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του, οι ήδη καταβαλλόμενες επικουρικές συντάξεις έως 30/09/2019, που αφορούν αιτήσεις που είχαν υποβληθεί έως 31/12/2014, συνεχίζουν να καταβάλλονται από την 1η Οκτωβρίου 2019 στο ύψος του ποσού που είχαν διαμορφωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν στις 31/12/2014, ενώ ο υπολογισμός της κράτησης υπέρ υγειονομικής περίθαλψης διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 30 του άρθρου 1 του ν.4334/2015 (Α' 80). Το καταβαλλόμενο προ φόρου ποσό δεν μπορεί να υπολείπεται του προ φόρου καταβαλλόμενου ποσού στις 30/09/2019. Κατόπιν αυτού δεν υφίσταται πλέον προσωπική διαφορά στις επικουρικές συντάξεις.

Σχετικά με το αίτημα για **εξαίρεση των τυφλών από τις περικοπές του ν.4024/2011 στην εφάπαξ παροχή και κατά προτεραιότητα χορήγησή της στους τυφλούς δικαιούχους**, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

α. Επί του αιτήματος εξαίρεσης από τις περικοπές του ν.4024/2011 στην εφάπαξ παροχή, επειδή οι φορείς-τομείς πρόνοιας στην πλειονότητά τους, είχαν συσσωρευμένα ελλείμματα και αντιμετώπιζαν σοβαρά οικονομικά προβλήματα ήταν επιτακτική η ανάγκη εισαγωγής μεταρρυθμίσεων με τον νόμο 4024/2011 (και μετέπειτα με τον ν. 4093/2012), για να εξαλειφθούν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές και τα συσσωρευμένα ελλείμματα τους, ώστε να υπάρξει αποτελεσματική και βιώσιμη λύση για την αντιμετώπιση του οικονομικού προβλήματος που παρουσίαζαν. Στην προσπάθεια αυτή κρίθηκε αναγκαίο να συμβάλλουν όλοι οι ασφαλισμένοι και για το λόγο αυτό οι ανωτέρω μειώσεις ήταν οριζόντιες, χωρίς καμία εξαίρεση σε οποιαδήποτε κατηγορία προσώπων.

Ειδικότερα, με την παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4024/2011 εισήχθησαν μειώσεις στην εφάπαξ παροχή που απέδιδε ο πρ. Τομέας Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ, ο πρ. Κλάδος Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ του ΤΑΥΤΕΚΩ και ο πρ. Τομέας Πρόνοιας Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας του ΤΑΥΤΕΚΩ. Στην συνέχεια με τις διατάξεις της περ. 2 της υποπαραγράφου ΙΑ.5 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 θεσμοθετήθηκαν μειώσεις που αφορούσαν στην εφάπαξ παροχή που απέδιδαν οι φορείς που αναφέρονταν στο άρθρο αυτό.

Το θέμα της μείωσης της εφάπαξ παροχής βάσει των ανωτέρω διατάξεων, εισήχθη προς συζήτηση ενώπιον της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 του ν. 3900/2010 σε «δίκη-πiloto».

Με την Απόφαση 734/2016 της Ολομέλειας του Σ.τ.Ε. απορρίφθηκε η σχετική Προσφυγή και κρίθηκαν συνταγματικές οι περικοπές της εφάπαξ παροχής των συνταξιούχων του Ελληνικού Δημοσίου (πρώην ΤΠΔΥ) των προαναφερόμενων νόμων.

Επισημαίνεται, ότι βάσει του άρθρου 35 του ν. 4387/2016 όπως ισχύει, εφαρμόζεται πλέον από τον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών του e-ΕΦΚΑ, στον οποίο έχουν ενταχθεί όλοι οι πρ. Φορείς Πρόνοιας, ενιαίος τρόπος υπολογισμού για όλους τους ασφαλισμένους που έχουν αποχωρήσει από την 1η-9-2013 και μετά, με τον οποίο δεν επιβάλλονται πλέον οι μειώσεις των ανωτέρω νόμων.

β. Επί του αιτήματος της κατά προτεραιότητας χορήγησης της παροχής στους τυφλούς δικαιούχους, σας γνωρίζουμε ότι, με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 35

του ν.4387/2016, όπως ισχύει, ρυθμίζεται το καθεστώς επίσπευσης από τον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών του e-ΕΦΚΑ. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι, η εφάπαξ παροχή καταβάλλεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα στους δικαιούχους, που λόγω ασθένειας, χρόνιας πάθησης ή άλλης βλάβης, έχουν ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 50%, το οποίο αποδεικνύεται με γνωμάτευση ΚΕΠΑ ή ΑΣΥΕ.

Επιπλέον, προβλέπεται προτεραιότητα για τους δικαιούχους που συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του ν. 612/1977 ("Περί συνταξιοδότησεως λόγω γήρατος των τυφλών των σφαλισμένων εις ασφαλιστικούς οργανισμούς αρμοδιότητος του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών") είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές και ισχύουν κάθε φορά ή με βάση τις διατάξεις που αναφέρονται στα πρόσωπα του τετάρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 των άρθρων 1 και 26 π.δ. 169/2007 (Α' 210) είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές όπως ισχύουν κάθε φορά.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ